

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і література, світова література)

(освітньо-професійна / освітньо-наукова) (назва програми)

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Галузь знань **01 Освіта**
(код, назва галузі)

Спеціальність **014 Середня освіта**
(шифр, назва спеціальності)

Предметна спеціальність **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)**
(назва спеціалізації/предметної спеціальності)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
«04» 03 2024 року,
протокол № 3

Введено в дію з 2024/2025 навчального року
наказом від 06.03 2024 р. № 0114-1/72

Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

ХАРКІВ 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методична рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
протокол № 5 від «22» 02 2024 р.

Голова науково-методичної ради, проректор з науково-педагогічної роботи Олександр ГОЛОВКО

2. Вчена рада філологічного факультету:

протокол № 9 від «16» 02 2024 р.

Голова Вченої ради факультету Свєнєнєв Євгенія ЧЕКАРЕВА

3. Науково-методична комісія філологічного факультету:

протокол № 5 від «15» 02 2024 р.

Голова науково-методичної комісії філологічного факультету МББ Марія БОБРО

4. Кафедра української мови:

протокол № 9 від «15» 02 2024 р.

В.о. завідувача кафедри кандидат філол. наук, доцент Бутко Софія БУТКО

Кафедра історії української літератури:

протокол № 13 від «15» 02 2024 р.

В.о. завідувача кафедри доктор філол. наук, професор Матушек Олена МАТУШЕК

Преамбула

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи, гарант програми: Трофименко Тетяна Михайлівна	Доцент кафедри історії української літератури	Кандидат філологічних наук
Члени робочої групи:		
Матушек Олена Юріївна	Професор кафедри історії української літератури	Доктор філологічних наук, доцент кафедри історії української літератури
Гурова Оксана Модестівна	Доцент кафедри української мови	Кандидат філологічних наук
Телехова Олександра Петрівна	Доцент кафедри історії української літератури	Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії української літератури
Кравець Олена Миколаївна	Доцент кафедри зарубіжної літератури та класичної філології	Кандидат філологічних наук

При розробці проєкту Програми враховані такі документи:

1. Тимчасовий стандарт за спеціальністю 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII).
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (зі змінами). URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5>.
6. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

Рецензії:

Олена КОРШАК, директор КЗ «Харківський ліцей № 15 Харківської міської ради»

1. Профіль освітньої програми

Середня освіта (Українська мова і література, світова література за предметною спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література))

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна філологічний факультет
Офіційна назва програми	Середня освіта (українська мова і література, світова література) Secondary Education (Ukrainian Language and Literature, World Literature)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Кваліфікація, що присвоюється	Бакалавр освіти, Середня освіта (Українська мова і література), Середня освіта (Українська мова і література, світова література)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, Термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	
Передумови	Для здобуття освітнього рівня «бакалавр» можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту або освітній рівень «молодший бакалавр», що засвідчено свідоцтвом про повну загальну середню освіту або дипломом молодшого бакалавра. Для підтвердження своїх результатів навчання особи, що вступають на навчання за освітніми програмами певної спеціальності з підготовки бакалаврів, подають сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти з конкурсних предметів відповідно до умов і правил прийому.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://philology.karazin.ua/category/education_science/

2. Мета освітньої програми	
Мета програми	<p>Забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які б набули базових фахових знань для виконання професійних обов'язків і завдань в царині української філології, педагогіки та методики середньої освіти. Можливість продовжити навчання за програмою магістра.</p> <p>Завдання ОПП – формувати загальні та фахові компетентності здобувачів для забезпечення підготовки кадрів високої кваліфікації для здійснення філологічного консультування у сфері освіти й викладання філологічних дисциплін в закладах середньої освіти.</p> <p>Цілі ОПП відповідають «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 рр.» щодо формування моделі університетського випускника з органічним поєднанням професійних, соціальних, мовних та комп'ютерних компетентностей.</p>
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<p>01 Освіта 014 Середня освіта 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).</p> <p>Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціальністю).</p> <p>Цілі навчання: формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя закладу середньої освіти, необхідних для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, наукові концепції та принципи фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування предметних компетентностей за відповідними спеціальностями, теоретичні основи наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання (за спеціальностями) у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, методи відповідних наук, освітні технології та методики формування компетентностей за відповідними спеціальностями в закладах загальної середньої освіти, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно_комунікаційні технології.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальних і виробничих практик (за договорами про співпрацю).</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна.
Основний фокус освітньої програми	Базова вища освіта в галузі знань «Освіта» зі спеціальності «Середня освіта» з предметної спеціальності

та спеціалізації/предметної спеціальності	«Українська мова і література». Ключові слова: вчитель, українська мова, українська література, світова література.
Особливості програми	Програма оптимально поєднує теоретичний, практичний, методичний і методологічний матеріал з предметної області. Зорієнтована на сполучення освітніх компетентностей, які, з одного боку, забезпечують конкурентоздатність випускників на сучасному ринку праці, а з другого, – дають ґрунтовну наукову підготовку для продовження навчання на рівні магістра й проведення прикладних досліджень. Педагогічна практика проводиться на базі ЗОШ, гімназій та ліцеїв міста. Вимогою до баз практики є наявність відповідного рівня навчального закладу (перевага надається закладам з наявністю у штаті досвідченого педагогічного складу, а також відповідного методичного та технічного забезпечення навчального процесу).
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сферою діяльності випускників, які отримали диплом бакалавра-педагога зі спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), є педагогічна діяльність у закладах загальної та спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільних ресурсних центрах (міжшкільних навчально-виробничих комбінатах), установах та організаціях у сфері освіти. Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи (відповідно до класифікатора професій ДК 003:2010 та Закону України «Про освіту» (прийнятий від 05.09.2017, набрав чинності 28.09.2017)).
Подальше навчання	Бакалавр зі спеціальності 014 «Середня освіта», предметна спеціальність 014.01 «Українська мова і література» може підвищувати свій науковий рівень у магістратурі закладів вищої освіти України та за кордоном.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основні підходи, методи та технології, які передбачені програмою, це – студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі педагогічної та навчальних практик.
Оцінювання	В освітньому процесі використовуються такі види контролю результатів навчання: вхідний, поточний протягом семестру (контрольні роботи, індивідуальні завдання, реферати, тести, усні презентації, практичні заняття, есе, звіти з практики та ін.), підсумковий семестровий (іспити, заліки, захисти курсових робіт), відтермінований контроль, атестація здобувачів вищої освіти (захист кваліфікаційної роботи й атестаційний іспит).

6. Програмні компетентності

Загальні вимоги до якостей випускника філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна як соціальної особистості відображають гуманістичну спрямованість змісту освіти, головною метою якої є всебічний розвиток особистості, ефективна комунікація різними мовами, залучення до досягнень світової культури, формування моральних та естетичних цінностей, активна участь у реалізації ідей людського розвитку.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у

	<p>розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	<p>ФК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>ФК 2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.</p> <p>ФК 5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p>ФК 6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ФК 7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>ФК 8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому</p>

	<p>процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>ФК 9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p>
<p>Предметні компетентності</p>	<p>ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПК 2. Здатність адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової та міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p> <p>ПК 3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПК 4. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.</p> <p>ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, урахуваючи передовий український й міжнародний досвід.</p> <p>ПК 6. Здатність володіти законами аналізу лінгвістичних одиниць, розуміти ієрархічний взаємозв'язок між ними.</p> <p>ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p>

7. Програмні результати навчання

РН, спільні для всіх предметних спеціальностей

РН 1. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН 2. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН 3. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН 4. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

РН 5. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН 6. Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН 7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН 8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН 9. Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН 10. Демонструє володіння сучасними технологіями

	<p>пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p> <p>РН 11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p>РН 12. Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>РН 13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Знає сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні.</p> <p>ПРН 2. Пояснює особливості розвитку української мови та літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.</p> <p>ПРН 3. Володіє комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).</p> <p>ПРН 4. Володіє навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 5. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p>

	<p>ПРН 6. Використовує гуманістичний потенціал української мови та літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 7. Володіє особистісно орієнтованим, діяльним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, застосовує український та міжнародний досвід навчання здобувачів освіти.</p> <p>ПРН 8. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід.</p> <p>ПРН 9. Використовує закони аналізу лінгвістичних одиниць для моделювання подібних у стандартних і нестандартних мовленнєвих ситуаціях, застосовує різні види аналізу мовних одиниць, визначає їх місце в тексті й мовленні, розуміє взаємозв'язок та ієрархію таких одиниць.</p> <p>ПРН 10. Має критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Освітній процес забезпечують: доктори філологічних наук, професори, кандидати філологічних та педагогічних та наук, доценти, старші викладачі.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники регулярно проходять стажування як в Україні, так і поза її межами.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів та аудиторій, основний перелік яких уключає: кабінети комп'ютерної техніки, спеціалізовані навчальні аудиторії, що створюють умови для набуття студентами спеціальних компетентностей зі спеціальності 014 «Середня освіта», предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>офіційний сайт ХНУ імені В. Н. Каразіна: https://karazin.ua/</p> <ul style="list-style-type: none"> - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - офіційна сторінка кафедри української мови: http://philology.karazin.ua/category/ukrainian-language-department/

	<p>- офіційна сторінка кафедри історії української літератури: http://philology.karazin.ua/category/department-of-history-of-ukrainian-literature/</p> <p>- електронна бібліотека http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/</p> <p>електронний архів http://dspace.univer.kharkov.ua/?locale=uk</p> <p>- навчально-методичні комплекси дисциплін - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін http://philology.karazin.ua/category/education_science/</p> <p>- програми практик: http://philology.karazin.ua/category/education_science/</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Може бути реалізована на основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та університетами України (Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди).
Міжнародна кредитна мобільність	У межах програми ЄС Еразмус+ та на основі спільних договорів між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та університетами-партнерами (Варшавський Університет).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Громадяни інших держав приймаються на навчання на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.
10. Система внутрішнього забезпечення якості освіти	
Принципи системи внутрішнього забезпечення якості освіти	<p>Принципи та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування в університеті культури якості: у процесі викладання й навчання всі учасники керуються суспільними цінностями, університетськими традиціями й правилами, нормативними документами й стандартами; • постійна праця групи забезпечення над підвищенням фахового рівня; • удосконалення матеріально-технічної бази, впровадження новітніх інформаційних технологій для ефективного викладання й навчання; • коригування якості освіти й організації навчання через регулярні опитування здобувачів і випускників, роботодавців, викладачів та ін.; • періодичний перегляд освітніх програм з урахуванням стандартів і правил забезпечення якості в українському та європейському просторі вищої освіти; • відкритість інформації щодо документів з організації

	<p>освітнього процесу (ОПП, ОНП, робочі програми, навчально-методичні комплекси й т. ін.) на сайті факультету, що уможливорює їх публічне обговорення і, як наслідок, періодичний перегляд відповідно до зауважень стейкхолдерів;</p> <ul style="list-style-type: none"> • узгодження процесу й результатів навчання з потребами ринку праці; • реалізація заходів із запобігання академічної недоброчесності, забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання результатів навчання й атестації здобувачів; • створення атмосфери довіри між студентом і викладачем, можливості ведення конструктивного діалогу між усіма учасниками освітнього процесу задля вирішення спільних проблем.
<p>Запобігання та виявлення академічного плагіату</p>	<p>Університет наполягає на дотриманні етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання та викладання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посиланні на джерела інформації; • дотриманні норм законодавства про авторське право і суміжні права; • наданні достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, навчальну й наукову діяльність; • контролі за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; • об'єктивному оцінюванні результатів навчання; • самостійному виконанні всіх видів контролю знань. <p>Університет застерігає від порушення норм академічної доброчесності, що виражається у академічному плагіаті, самоплагіаті, фабрикації, фальсифікації, списуванні, обмані, хабарництві, необ'єктивному оцінюванні й т. ін.</p> <p>Університет прагне запобігти фактам академічної недоброчесності, але, за умови їх виявлення, студенти й науково-педагогічні працівники бути притягнені до відповідальності згідно з чинним законодавством і нормативними документами.</p> <p>Процедура проведення перевірки текстів наукових праць, навчальних видань працівників та здобувачів вищої освіти, а також кваліфікаційних робіт студентів університету відбувається за допомогою антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl). Вона регламентована «Порядком проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів».</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Ця ОПП передбачає наступні види дисциплін: обов'язкові та дисципліни за вибором студента, а також такі цикли підготовки:

- загальної підготовки,
- професійної підготовки.

В таблиці 1 представлений розподіл змісту ОПП з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС за обов'язковими дисциплінами та дисциплінами вибору студентів.

Таблиця 1

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Філософія	3	іспит
ОК 2.	Іноземна мова з фахом	12	іспит
ОК 3.	Історія України: цивілізаційний вимір	3	іспит
Цикл професійної підготовки			
ОК 4.	Вступ до фаху	3	залік
ОК 5.	Вступ до мовознавства та літературознавства	5	іспит
ОК 6.	Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освіті (включаючи «Кібербезпеку»)	3	залік
ОК 7.	Сучасна українська мова	29	іспит
ОК 8.	Історія української літератури від давнини до ХХ століття	29	залік, іспит
ОК 9.	Історія української літератури ХХ – ХХІ століття	7	залік, іспит
ОК 10.	Психологія (загальна, вікова, педагогічна)	6	залік, іспит
ОК 11.	Здоров'язбереження, безпека життєдіяльності та охорона праці	3	залік
ОК 12.	Педагогічна майстерність та професійна етика вчителя (включаючи академічну доброчесність)	3	залік
ОК 13.	Орфографічний практикум	4	залік
ОК 14.	Історія світової літератури	22	залік, іспит
ОК 15.	Класична та інноваційна педагогіка (тестування в освіті)	6	залік, іспит
ОК 16.	Усна народна творчість	5	іспит
ОК 17.	Історія української літературної критики	4	іспит
ОК 18.	Методика викладання української мови і літератури	3	залік
ОК 19.	Методика виховної роботи в ЗЗСО	3	Залік

ОК 20.	Історична грамати́ка української мови	3	іспит
ОК 21.	Фольклорна практика	5	залік
ОК 22.	Педагогічна практика (навчальна)	9	залік
ОК 23.	Педагогічна практика	6	залік
ОК 24.	Підготовка кваліфікаційної роботи	3	Захист кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонентів (дисциплін)		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
<i>Вибіркові дисципліни загальної підготовки</i>			
ВК 1 – ВК 4.	Міжфакультетські вибіркові дисципліни	12	залік
<i>Вибіркові дисципліни професійної підготовки</i>			
ВК 5 – ВК 8.	Наукові семінари (українська мова, українська література)	14	залік
ВК 9.	Українська література для дітей та юнацтва / Інтермедіальні аспекти української літератури	4	іспит
ВК 10.	Основи стилістики та культури мови / Інноваційні технології навчання	5	залік
ВК 11.	Виразне читання / Мілітарний дискурс в українській літературі ХХ століття / Вступ до контенту	4	залік
ВК 12.	Еміграційна література середини ХХ століття: персоналії та контекст / Комунікативна лінгвістика	3	іспит
ВК 13.	Українська драматургія 1920-х рр - поч. ХХІ ст. / Польська література	4	залік
ВК 14.	Мова (дез)інформаційних наративів / Інноваційні процеси в сучасному українському словотворенні	4	іспит
ВК 15.	Світова література к. ХХ - поч. ХХІ ст. / Сучасна література англomовних країн	7	залік, іспит
ВК 16.	Античний міф і література / Латинська мова	3	залік
<i>Факультативні дисципліни</i>			
	Фізичне виховання		
Загальний обсяг вибірових компонентів (дисциплін)		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Дана ОПП передбачає наступні види дисциплін: обов'язкові та дисципліни за вибором студента, а також такі цикли підготовки:

- загальної підготовки;

- професійної підготовки.

1 семестр (кількість кредитів)	2 семестр (кількість кредитів)	3 семестр (кількість кредитів)	4 семестр (кількість кредитів)	5 семестр (кількість кредитів)	6 семестр (кількість кредитів)	7 семестр (кількість кредитів)	8 семестр (кількість кредитів)
ОК 7 (4)	ОК 7 (5)	ОК 7 (5)	ОК 7 (5)	ОК 7 (4)	ОК 7 (3)	ОК 7 (3)	ОК 17 (4)
ОК 8 (3)	ОК 8 (5)	ОК 8 (6)	ОК 8 (7)	ОК 8 (5)	ОК 8 (3)	ОК 9 (3)	ОК 9 (4)
ОК 2 (3)	ОК 14 (5)	ОК 14 (5)	ОК (2)	ОК 14 (4)	ОК 14 (3)	ОК 18 (3)	ОК 23 (6)
ОК 3 (3)	ОК 2 (2)	ОК 2 (2)	ОК 1 (3)	ОК 12 (3)	ОК 22 (9)	ВК 7 (3)	ОК 24 (3)
ОК 4 (3)	ОК 5 (5)	ОК 10 (3)	ОК 6 (3)	ОК 19 (3)	ВК 4 (3)	ВК 13 (4)	ВК 8 (3)
ОК 13 (4)	ОК 11 (3)	ОК 15 (3)	ОК 10 (3)	ОК 20 (3)	ВК 6 (4)	ВК 14 (4)	ВК 9 (4)
ОК 14 (5)	ОК 21 (5)	ВК 1 (3)	ОК 15 (3)	ВК 3 (3)	ВК 12 (3)	ВК 15 (4)	ВК 15 (3)
ОК 16 (5)		ВК 11 (4)	ВК 2 (3)	ВК 5 (4)	ОК 2 (1,5)	ВК 10 (5)	ВК 16 (3)
				ОК 2 (1,5)			
Всього кредитів: 30	Всього кредитів: 30	Всього кредитів: 31	Всього кредитів: 29	Всього кредитів: 30,5	Всього кредитів: 29,5	Всього кредитів: 30	Всього кредитів: 30

В таблицях 5 та 6 представлений розподіл змісту ОПП з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС за обов'язковими дисциплінами та дисциплінами вибору студентів.

Таблиця 5. Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час за обов'язковими навчальними дисциплінами

Назва циклу та його шифр		Академічні години / кредити ECTS
Обов'язкові дисципліни	Загальної підготовки ОЗП (01)	540 / 18
	Професійної підготовки ОФП (02)	4860 / 162
Загальна кількість за циклами:		5400 / 180

Таблиця 6

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та максимальний навчальний час дисциплін за вибором

Назва циклу та його шифр		Академічні години / кредити ECTS
Вибіркові дисципліни	Загальної підготовки ВЗП (01)	360 / 12
	Професійної підготовки ВФП (02)	1440 / 48
Загальна кількість за циклами:		1800 / 60

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література, світова література)» спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі:

- атестаційного іспиту з історії української літератури або української мови (студенти, які виконували кваліфікаційну роботу з української мови, складають іспит з історії української літератури; студенти, які виконували кваліфікаційну роботу з історії української літератури, складають іспит з української мови);
- атестаційного іспиту з історії світової літератури;
- захисту кваліфікаційної роботи з української мови або історії української літератури.

Кваліфікаційна робота є завершеним науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Кваліфікаційна робота передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження проблем у сфері середньої освіти та філологічної науки. Обсяг, структура вимоги до роботи встановлюються закладом вищої освіти. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною закладом вищої освіти якості освітньої.

Атестація здійснюється відкрито й публічно Екзаменаційною Комісією, затвердженою наказом ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література, світова література)» спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) завершується видачею документа встановленого зразка про присудженням їм ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти, Середня освіта (Українська мова і література), Середня освіта (Українська мова і література, світова література).

